

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen indeksitarkistus 1.8.2026 alkaen

Kasvatus- ja opetuslautakunta 10.03.2026 § 16
262/02.05.00.00/2026

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksut on sidottu indeksiin varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain (1503/2016) 16 §:n perusteella. Indeksitarkistukset tehdään kahden vuoden välein. Elokuun 2026 alusta voimaan tulevista varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen indeksitarkistuksista on 26.11.2025 annettu opetus- ja kulttuuriministeriön ilmoitus (1028/2025).

Varhaiskasvatuksessa perittävä korkein mahdollinen ja alin perittävä asiakasmaksu on tarkistettu opetustoimen hintaindeksillä ja maksun määräämisessä käytettävät tulorajat yleisellä ansiotasoindeksillä.

Kunnassa tulee päättää siitä, miten indeksitarkistuksen vuoksi muuttuneet asiakasmaksut ja tulorajat vaikuttavat kunnassa perittäviin asiakasmaksuihin. Asiakkaille tulee tehdä uudet maksupäätökset, mikäli maksu muuttuu.

Asiakasmaksujen osalta ylin perittävä maksu nousee nykyisestä 311 eurosta **335 euroon**. Alin perittävä maksu nousee nykyisestä 30 eurosta **32 euroon**. Toisesta lapsesta perittävä maksu on enintään 40 % nuorimman lapsen maksusta eli enintään **134 euroa** kuukaudessa. Seuraavien lasten maksu on 20 % nuorimman lapsen maksusta. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain 5 §:n 3 momentissa tarkoitettu yli kuusihenkisen perheen maksun määräämisessä käytettävän tulorajan lisäys kustakin seuraavasta perheen alaikäisestä lapsesta on 1.8.2026 lähtien 295 euroa.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulaki ei koske yksityisesti järjestettävää varhaiskasvatusta.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen tulorajat muuttuvat indeksitarkistuksen vuoksi seuraavasti:

Perheen koko, henkilöä	Tuloraja €/kk			Maksuprosentti
	1.8.2022	1.8.2024	1.8.2026	
2	2 913	4 066	4 369	10,7
3	3 758	5 245	5 635	10,7
4	4 267	5 956	6 399	10,7
5	4 777	6 667	7 163	10,7
6	5 284	7 376	7 925	10,7

Maksuprosentti kertoo, kuinka suuri osuus perheen tulorajan ylittävstä kuukausitulosta peritään varhaiskasvatuksen asiakasmaksuna. Se ei siis kohdistu koko tuloon, vaan vain siihen osaan, joka ylittää perheeseen mukaisen tulorajan.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksuperusteet 1.1.2025 alkaen

Koulutuslautakunta 19.11.2024 § 73
1057/02.05.00.00/2024

Valmistelija Varhaiskasvatuksen johtaja Kaisa Rantala

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksut perustuvat varhaiskasvatuksen asiakasmaksulakiin (1503/2016). Laissa säädetään muun muassa varhaiskasvatuksesta perittävän maksun määräytymisestä sekä varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen määräytymisen perusteena olevista tuloista. Maksut määräytyvät perheen koon ja tulojen mukaan prosenttiperusteisesti.

Kunnilla on 1.1.2020 alkaen ollut tulotietojärjestelmästä annetun lain (53/2018) perusteella oikeus käyttää verohallinnon tulorekisterin tietoja varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista annetussa laissa tarkoitetun asiakasmaksun määrittämistä varten.

Naantalin varhaiskasvatuksessa on käytössä tulorekisteri. Tulorekisterin käyttö ei poista asiakkaan velvollisuutta ilmoittaa tulotietojaan asiakasmaksun määrittämistä varten. Asiakkaan tulee ilmoittaa erikseen ne tiedot, joita ei tulorekisteristä syystä tai toisesta saada. Tulorekisterin tiedot eivät tule Naantalin varhaiskasvatuksen sähköiseen järjestelmään automaattisesti. Kunta ei säilytä tulorekisteristään hakemiaan tietoja, vaan ainoastaan tarkistaa tulokset tarkistuksen ajankohdan mukaiset tiedot. Asiakkaan tulee tarkistaa saamansa maksupäätös ja ilmoittaa viipymättä, mikäli huomaa siinä olevan virheellistä tai puutteellista tietoa. Tulorekisterin tietoja voivat käyttää vain ne henkilöt, joilla on siihen lain perusteella oikeus ja vain siinä laajuudessa, kuin laki määrittelee.

Varhaiskasvatuksen hallinnossa on tullut tarve tarkentaa tulorekisterin käyttöä. Varhaiskasvatuksen johtaja esittää, että asiakasmaksuperusteisiin kirjataan kunnan lupa käyttää verohallinnon tulorekisteriä aina tarvittaessa asiakasmaksujen muodostamisen tukena. Näin asiakasmaksuihin kohdistuvat mahdolliset muutokset voidaan korjata viipymättä. Aiemmin tulotiedot on tarkistettu tulorekisteristä vain kerran vuodessa.

Esittelijä

Sivistysjohtaja

Päätösehdotus

Koulutuslautakunta päättää lisätä varhaiskasvatuksen asiakasmaksuperusteisiin ohjeen tulorekisterin käytöstä. Jatkossa Naantalin varhaiskasvatus voi tarkistaa asiakkaan tulotiedot tulorekisteristä tarvittaessa. Päivitetyt asiakasmaksuperusteet otetaan käyttöön 1.1.2025 alkaen.

Päätös

Sivistysjohtajan ehdotus hyväksyttiin.

Asiakasmaksujen perusteet

Kunnallisessa varhaiskasvatuksessa päiväkodissa ja perhepäivähoidossa noudatetaan Varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista annetun laissa 1503/2016 säädettyjä varhaiskasvatuksen perusteita ja määriä. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain edellyttämät indeksitarkastukset asiakasmaksuun ja tulorajoihin tehdään joka toinen vuosi. Maksut määräytyvät prosenttiperusteisesti perheen tulojen ja koon mukaan.

Maksuprosentit ja tulorajat (1.8.2026 alkaen)

Perheen henkilömäärä	Tuloraja euroina/kk bruttotulot	Alimman maksun tuloraja euroina/kk bruttotulot	Korkeimman maksun tuloraja euroina/kk bruttotulot
2	4389	4669	7500
3	5635	5934	8766
4	6399	6699	9530
5	7163	7463	10294
6	7925	8225	11056

Maksua määrättäessä perheen kokoon huomioidaan yhteistaloudessa avioliitossa tai avioliitonomaisissa olosuhteissa elävät henkilöt sekä heidän kanssaan samassa taloudessa elävät molempien alaikäiset lapset. Jos perheen koko on suurempi kuin kuusi, nostetaan maksun määräämisen perusteena olevaa tulorajaa 295 eurolla kustakin seuraavasta perheen alaikäisestä lapsesta

Varhaiskasvatuksen maksut 1.8.2026 alkaen

	1.8.2026 alkaen
Enimmäismaksu nuorimmasta lapsesta	335 €
Toisen lapsen enimmäismaksu	134 €
Kustakin seuraavasta lapsesta	20 % nuorimman lapsen maksusta
Pienin perittävä lapsikohtainen maksu	32 €

Määrättäessä perheen muiden kuin nuorimman lapsen maksua käytetään määrääntymisen perustana nuorimman lapsen laskennallista kokoaikaisen varhaiskasvatuksen maksua.

Laskettaessa lapsen keskimääräistä viikoittaista aikaa varhaiskasvatuksessa, otetaan huomioon varhaiskasvatukseen varattu aika kalenterikuukauden ajalta.

Varhaiskasvatusaika enintään 20 tuntia viikossa (84 tuntia kuukaudessa):

- maksu on 60 % tulojen mukaan määräytyvästä kuukausimaksusta

Varhaiskasvatusaika 20–35 tuntia viikossa (147 tuntia kuukaudessa):

- maksu on 80 % tulojen mukaan määräytyvästä kuukausimaksusta

Varhaiskasvatusoikeus yli 35 tuntia viikossa (210 tuntia kuukaudessa):

- maksu on tulojen mukaan määräytyvä kuukausimaksu

Oppivelvollisuuden alkamista edeltävänä vuonna esiopetus on maksutonta. Mikäli lapsi osallistuu esiopetukseen tätä aikaisemmin, peritään varhaiskasvatuksesta maksu varatun varhaiskasvatusajan mukaisesti.

Esiopetusta täydentävästä varhaiskasvatuksesta peritään maksu seuraavasti:

- varhaiskasvatuksen osuus enintään 20 tuntia viikossa (84 h/kk), hoitomaksu 60 % kuukausimaksusta
- varhaiskasvatuksen osuus 20–35 tuntia viikossa (147 h/kk), hoitomaksu 80 % kuukausimaksusta
- varhaiskasvatuksen osuus yli 35 tuntia viikossa (210 h/kk), hoitomaksu tulojen mukaan määräytyvä kuukausimaksu
- esiopetusikäisen hoitomaksu (esiopetusajalta elo-toukokuu) peritään sovitun varhaiskasvatusajan perusteella
- esiopetuksessa olevan lapsen maksua ei muuteta kuukausimaksuksi syysloman, joululoman tai hiihtoloman aikana

Vuorohoidon maksu:

- jos hoidontarve on alle 84 h/kk, hoitomaksu on 60 % kuukausimaksusta
- jos hoidontarve on alle 147 h/kk, hoitomaksu on 80 % kuukausimaksusta
- muussa tapauksessa peritään kuukausimaksu

Maksua määrättäessä edellytetään, että varhaiskasvatuspaikkaan toimitetaan **etukäteen** kirjallinen ilmoitus lapsen varhaiskasvatusajan tuntimäärästä. Mikäli sovittujen tuntien määrä jossakin kuukaudessa ylittyy, peritään normaali korvausluokan mukainen kuukausimaksu.

Tilapäisen varhaiskasvatuksen hinnat ovat seuraavat:

- kokopäivähoito 18 €/päivä (sisältää ateriat)
- osapäivähoito 12 €/päivä

Avoimen päiväkodin toiminta on maksutonta.

Yleisiä tietoja varhaiskasvatusmaksuista

Varhaiskasvatusmaksu alkaa siitä päivästä, kun hoito alkaa ja päättyy siihen päivään, kun hoito lakkaa.

Jos lapsen vanhemmat tai muut huoltajat eivät ota vastaan lapselle haettua ja myönnettyä paikkaa varhaiskasvatuksessa eikä paikkaa ole peruutettu ennen kunnan päätöksen mukaisen varhaiskasvatuksen alkamista, lapsen vanhemmilta tai muilta huoltajilta voidaan periä puolet tämän lain mukaan määräytyvästä kuukausimaksusta.

Jos lapsen huoltajat varaavat lapselle varhaiskasvatuspaikan lomansa ajaksi, eivätkä peruuta sitä, voidaan peruuttamatta jätetystä varhaiskasvatuspaikasta periä puolet lain mukaan määräytyvästä kuukausimaksusta. Vaikka perheen tulot olisivat niin pienet, ettei lapselle ole määrätty kuukausimaksua, voidaan tässä momentissa tarkoitettulla tavalla käyttämättä jätetystä varhaiskasvatuksesta kuitenkin periä puolet 7 §:n mukaisesta pienimmästä perittävästä maksusta.

Jos lapsen huoltajat asuvat eri osoitteissa, mutta lapselle järjestetään varhaiskasvatusta vain yhdessä kunnassa, määrätään maksu sen perheen tulojen perusteella, jonka luona lapsella on väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista annetun lain (661/2009) mukainen asuinpaikka. Jos lapselle järjestetään varhaiskasvatusta kahden kunnan alueella, on maksu määrättävä erikseen molemmissa kunnissa. Tällöin maksu määrätään 6 §:n mukaisesti.

Varhaiskasvatuksen maksun määrittämisen perusteena olevat tulot

Asiakasmaksun määrittämiseksi tulee ilmoittaa viimeisin ajantasainen tulotieto. Mikäli tulotiedot vaihtelevat esimerkiksi kuukausittain, tulee ilmoittaa keskimääräinen ansio. Keskimääräisen ansion arvioimiseksi voi ilmoittaa edellisen vuoden tulokertymän tai tilanteen siitä muututtua tulotiedot n. 4 kk ajalta.

Maksun perusteena ovat **vanhempien veronalaiset ja verottomat bruttotulot** (myös opiskelijoiden kesätulot) ja **perheen koko**. Tuloina huomioidaan myös varhaiskasvatuksessa olevasta lapsesta saadut **elatusavut** ja **elatusuet**.

Tulotositteet tulee toimittaa kahden viikon kuluessa varhaiskasvatuksen aloittamisesta, muutoin lapselta peritään korkein maksu. Mikäli tulotositteet toimitetaan pyydetyn ajan jälkeen, mahdollinen korjaus maksuun tehdään **seuraavan** kalenterikuukauden alusta lähtien.

Tulotositteita ei tarvitse toimittaa erikseen, mikäli on annettu suostumus tulorekisterin käyttöön tai perhe on hyväksynyt korkeimman maksun.

Mikäli asiakas antaa suostumuksen tulorekisterin käyttöön, niin seuraavina vuosina lapsen varhaiskasvatuksen jatkuessa perheiden palkkatulotiedot voidaan tarkistaa suoraan tulorekisteristä, jota ylläpitää verohallinto.

Asiakkaan tulee kuitenkin toimittaa tulotiedot niitä pyydettyäessä, vaikka suostumus tulorekisterin käyttöön on annettu.

Kaikkia asiakasmaksuun vaikuttavia tulotietoja, kuten esimerkiksi vuokra- ja osinkotuloja tai yrittäjätoiminnan tuloja ei saada tulorekisteristä. Asiakkaan tulee siis itse ilmoittaa muut kuin tulorekisterissä näkyvät tulot varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen käsittelijöille.

Myös palveluseteliä hyödyntävien asiakkaiden kanssa saadaan käyttää tulorekisteriä, mikäli asiakkaat antavat suostumuksensa sen käyttöön.

Varhaiskasvatusmaksu tarkistetaan vuosittain. Asiakkaan tulee omatoimisesti ilmoittaa perheen tulotietojen olennaisista muutoksista varhaiskasvatusmaksun käsittelijöille.

Opiskelijat toimittavat todistuksen opiskelupaikasta ja tulotositteet kesätyöstä.

Itsenäisen ammatinharjoittajan tulosta tai liiketoiminnasta sadusta tulosta pyydetään kirjanpitäjän todistus tai arvio tulosta.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain 17 §:n mukaan varhaiskasvatuksen tehtäviä hoitavalla viranomaisella on oikeus saada palvelun käyttäjän ja hänen perheensä taloudellista asemaa koskevia tietoja ja selvityksiä muilta viranomaisilta ja rahalaitokselta.

Varhaiskasvatusmaksun perusteena huomioitavat tulot:

- palkkatulo
- lomaraha
- ammatin- ja liikkeenharjoittamisesta saatu henkilökohtainen tulo
- eläketulot
- elatustuet ja elatusavut
- päivä-, äitiys ja vanhempainraha
- työttömyyskorvaukset
- muut jatkuvat henkilökohtaiset tulot sekä pääomasta että muusta omaisuudesta saatavat bruttotulot
- ylityöt, vuorolisät
- omaishoidontuki
- ansiotuloa korvaavat päivärahat ja muut tulot, ammattikoulutusraha ja monimuoto-opiskelijan ansiot
- luontaiset
- yrittäjäraha

Tulot, joita ei oteta huomioon:

- lapsilisä
- asumistuki
- vammaisetuksista annetun lain mukainen etuus

- tapaturmavakuutuksen perusteella suoritettavat sairaanhoito- ja tutkimuskulut
- sotilasavustus
- rintamalisä
- opintoraha
- aikuiskoulutustuki
- opintotuen asumislisä
- opintojen johdosta suoritettavat apurahat ja muut vastaavat avustukset
- perhehoidon kustannusten korvaukset
- lasten kotihoidontuki
- kansaneläkelain mukainen lapsikorotus
- toimeentulotukena maksettava toimintaraha ja matkakorvaus
- Kansaneläkelaitoksen kuntoisuusetuuksista ja kuntoutusrahaetuuksista annetun lain mukainen ylläpitokorvaus
- julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain mukainen ylläpitokorvaus

Laskutus tapahtuu kuukausittain **jälkikäteen** siten, että laskun eräpäivä on seuraavan kuukauden viimeinen päivä. Mikäli perhe ei ole tehnyt E-lasku sopimusta niin lasku tulee paperisena kotiin sisältäen 5 € laskutuslisän.

Jos maksun määräämistä koskeva päätös on perustunut lapsen vanhempien tai muiden huoltajien antamiin virheellisiin tietoihin, maksu voidaan oikaista takautuvasti vuoden ajalta.

Jos laskua ei suoriteta eräpäivään mennessä, lähetetään kaupungin vahvistettujen perintäohjeiden mukaisesti maksukehoitus, jonka jälkeen annamme asian ulosottoviranomaisten hoidettavaksi. (19 §)

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain 18 §:ssä säädetään viivästyskorosta. Jos maksua ei ole suoritettu eräpäivänä, peritään eräpäivästä lukien viivästyskorkoa. Viivästyskorko peritään seuraavassa laskussa.

Lapsen ollessa varhaiskasvatuksessa koko toimintakauden (= 1.8.–31.7.) maksu peritään 11 kuukaudelta, jolloin heinäkuu on maksuton. **Maksu voidaan kuitenkin periä 12 kuukaudelta, jos lapsi on varhaiskasvatuksessa toimintavuoden kaikkina kuukausina ja lapsi on poissa toimintavuoden aikana muusta kuin sairaudesta johtuvasta syystä enintään kolme neljäsosaa kuukausimaksun perusteena olevien kuukausittaisten varhaiskasvatuspäivien määrästä.** Käytännössä tämä tarkoittaa, että lapsella on oltava lomapäiviä toimintavuoden aikana, jotta heinäkuu voi olla maksuton. Ellei lapsella ole lomapäiviä, voidaan periä maksu myös heinäkuulta. Poissaoloja laskettaessa otetaan huomioon vain etukäteen ilmoitetut poissaolot.

Poissaolot

Jos lapsi on **sairauden** takia poissa **yksitoista toimintapäivää** tai enemmän kalenterikuukauden aikana, laskutetaan puolet tässä laissa säädetystä kuukausimaksusta.

Jos lapsi on **sairauden** takia poissa koko kalenterikuukauden toimintapäivät, maksua ei peritä lainkaan ko. kuukaudelta.

Kun lapsi on **poissa muun kuin sairauden** vuoksi (esimerkiksi vuosiloma) kaikki kalenterikuukauden toimintapäivät, peritään puolet kuukausimaksusta.

Jos lapsi on yhdenkin kalenteripäivän hoidossa, peritään lapsen varhaiskasvatusajan mukaan määritelty maksu.

Ajalla 1.6.–31.8. asiakkaalla on mahdollisuus maksuhyvitykseen, jos on ilmoittanut vähintään kahden perättäisen kalenterikuukauden poissaolosta kirjallisesti 30.4. mennessä.

Poissaolo ei päättä lapsen hoitosuhdetta, eikä varhaiskasvatuspaikkaa tarvitse hakea uudelleen. *Kotihoidon tukea, yksityisen hoidon tukea tai kuntalisää ei makseta kyseiseltä ajalta.*

Perhepäivähoidossa lapsen varhaiskasvatusmaksu hyvitetään niiltä päiviltä, kun lapsen hoitaja on poissa työstä eikä lapselle järjestetä varahoitoa kunnan toimesta.

Varhaiskasvatuksen alkaminen tai päättyminen kesken kalenterikuukauden

Jos lapsen varhaiskasvatus alkaa tai päättyy kesken kalenterikuukauden, kuukausimaksua alennetaan siten, että maksu vastaa hoitopäivien määrää. Laskettaessa kuukausimaksusta päivämaksua jakajana käytetään lukua 20.

Varhaiskasvatuspaikan irtisanominen

Irtisanominen on tehtävä Päikkyyn ennen viimeistä läsnäolopäivää. Naantalin varhaiskasvatuksen (netissä) etusivulta löytyy ohjeita Päikyn käyttöön ja sieltä Päikky -lomakkeet. Lomakkeista löytyy varhaiskasvatuksen irtisanominen. Paikkaa, ei voi irtisanoa takautuvasti.

Kotihoidontuen päättymisilmoitus

Kotihoidontukea saavien lasten **vanhempien on ilmoitettava** kunnallisen varhaiskasvatuksen alkamisesta välittömästi Naantalin KELA:n toimistoon, puh.020 4359400, kotihoidontuen ja mahdollisen kuntalisän maksatuksen lakkauttamiseksi.